

Література:

1. Yusa M. Zen & Philosophy: An Intellectual Biography of Nishida Kitano. Honolulu : University of Hawai'i Press, 2002. XXVI+484 p.
2. 西田幾多郎. 善の研究. 東京 : 岩波書店, 2001. 256 頁.
3. 論語. 金谷治訳注. 東京 : 岩波書店, 2004. 406+24 頁.

УДК 141

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-284-8-8>

Коваль Г. П.

ORCID: 0000-0003-4104-4571

вчитель історії та географії, старший вчитель

Новосафронівська гімназія Новоодеської міської ради

Миколаївської області

с. Новосафронівка, Миколаївська область, Україна

ПОДІЇ В КИТАЇ НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ «ОДЕССКИЕ НОВОСТИ» В КІНЦІ XIX – НА ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ

Ключові слова: Китай, одеські газети, події, угоди, війська, імператор, міста, армія.

Послаблення імператорського Китаю, посилення європейських держав, їхнє бажання до поширення своєї колоніальної політики призвели до широкомасштабної агресії цих країн та США проти Китаю. Події в кінці XIX – на початку XX століття розвивалися з величезною швидкістю та калейдоскопічною різноманітністю. Розглянемо події в Китаї, висвітлені на сторінках газети «Одесские Новости» в це час. В газеті «Одесские Новости» новини з Китаю публікувалися в рубриках «Телеграми «Одесских Новостей» от наших корреспондентів по містах». «Від «Російського Телеграфного Агенства» по містах», «Закордоном. Китайські справи».

Принц Чинг і Лі-Хун-Чанг 31 грудня (13 січня) ще перебували у очікуванні інструкції імператорського двору. Обидва вже були впевнені, що мали бути уповноважені надати негайно підпис. Чинг заявив був, що доказом того, що двір мав наказати підписати ноту, могла бути обставина, що принца Чунга вже було призначено для поїздки в Берлін, щоб висловити там жаль китайського уряду щодо вбивства Кеттелера [1].

Проти перенесення дипломатичних переговорів з Пекіна Японія була заявила американському уряду такі заперечення: для участі в конференції поза Китаєм довелося б залучити таких китайських державних чоловіків, які в цю хвилину Китаю необхідні; крім того, не можна обійтися було при обговоренні такої конференції без знайомства з китайськими місцевими умовами, які мали представники держав [1]. Імператорський двір наказав був китайським уповноваженим підписати спільну ноту держав [1].

Три італійські броненосці стояли у відкритому морі перед бухтою Санмун. Серед китайців ходили чутки, ніби Італія мала намір отримати станцію на північ від Санмуна [1].

За даними «Siecle», китайські газети підтверджували ухвалення мирних умов. Винагорода мала сплачуватися по тридцять мільйонів таелей щорічно протягом 60 років. Принц Чинг та Лі-Хун-Чанг заявили були, що імператор висловив бажання прискорити переговори та підписати мирний договір. Двір хотів повернутися до Пекіна наприкінці лютого [1].

Чинг 2 січня в Пекіні підписав був спільну ноту держав. Лі-Хун-Чанг підписав її 3 січня [2]. Принц Чун був із візитом у німецького посланця. Їхня розмова, казали, дала була сприятливий результат. Призначення Чуна імператорським посланцем із місією до Німеччини було схвалено. Принц Су, ймовірно, мав супроводжувати його до Європи [2].

За чутками в Пекіні, повідомлялося Лі-Хун-Чанг страждав на брайтову хворобу. У його стані відбулося покращення 2 січня. Стало йому також краще 3 січня. Чинг повідомив двору, що він протестує проти припущеного начебто призначення Чжаньчжидуна уповноваженим замість Лі-хун-Чанга і бажав призначення Шена, який мав догодити іноземцям. Але посланці, незважаючи на неприявні іноземцям погляди Чжаньчжидуна, нічого не могли мати проти його призначення. Більшість посланців одержала була від своїх урядів повідомлення, що переговори мали бути ведені в Пекіні, тому що будь-яке інше місце на різних підставах прийнято бути не могло [2].

З Пекіна передавали, що імператриця відправила послання, в якому заявляла, що згодна допустити найсуворіше покарання лише стосовно чиновників, зазначених у загальній ноті. Таким шляхом передбачалося покласти межу подальшим розмовам, оскільки посланці що неспроможні записувати до списку нових осіб, тим часом вони планували подати новий список з 100 осіб. Японський посланник у Лондоні повідомляв з Лондона, що держави досі були не встановили розмірів винагороди. Що ж до перегляду торгових договорів, то мають на увазі більше розширення доступу країни для торгових цілей, ніж забезпечення фінансових вигод іноземним купцям.

Управління залізничної лінії Пекін-Ханькоу вимагало від Китаю 30 мільйонів винагороди, оскільки у зв'язку з останніми подіями лінія буде закінчена двома роками пізніше [2].

Усю європейську пресу, а також російську обійшла на початку січня звістка лондонського «Times» про «угоду», укладену між начальником військ у Мукдені татарським генералом Шенгом і генералом Коростовичем, представником генерала Алексеєва [2]. Російський посланник Гірс протестував в Пекіні проти поведінки англійців, які не хотіли дозволити росіянам роздавати рис та пшеницю серед китайської армії у Британському кварталі [3].

Французькі залізничні інженери пробили 3 січня в західній міській стіні пролом, щоб через неї провести залізницю з Баодінфу в передмісті Цюфт. Залізниця з Тяньцзіня мала підійти лише до огорожі татарської частини міста; вокзал мав бути побудований біля тих воріт, через які свого часу проникли були англійці.

Комісія з оборони посольств, що складалася з фахівців, обговорювала заходи щодо здійснення сьомої статті спільної ноти, в якій йшлося про постійну посольську варту та зміцнення дипломатичного кварталу [3].

Шандунський губернатор Ян-Ши-Кай отримав був наказ вирушити до Пекіна і взяти участь у переговорах про мир. Вважали, що він не має виконати цього наказу [3].

Російський посланник у Пекіні Гірс, почувши про те, ніби Росія уклала особливий договір з Китаєм, що, якби це було так, він не підписав би загальної ноти держав. Він не вірив, щоб Росія мала намір утримати фактично Маньчжурію, але з іншого боку він вважав, що необхідно протягом деякого часу охороняти залізницю. Він заперечував, що Росія порушила своє слово, розраховуючи на Тяньцзинську концепцію. Він вважав, що Тяньцзінь насправді є іноземним містом. Росія відчувала необхідність на користь своїх торговельних зносин опанувати певну територію. Росія мала зробити із цієї території дуже цінне володіння, яке принесло б користь і російським, і китайцям. У всякому разі, він не вважав цей факт територіальним захопленням [3]. Чи потрібні історичні аналогії сказаному.

За словами «Американської Газети», серед маньчжурів з'явився був зовсім новий настрій: багато з них хотіли просити прийняти їх у російське підданство або просити російський уряд вжити заходів до забезпечення продовольства населення Маньчжурії, оскільки там, незважаючи на багатий урожай 1900 року, майже поголовно бідують під Цицикаром, де страшенно подорожчали були всі життєві припаси [4].

Після полудня 5(18) січня іноземним посланцям було вручено мирний протокол і імператорський указ, що відносився до нього. У той же

час китайські уповноважені вручили були посланцям телеграму імператора, в якій було висловлено бажання, щоб форти Таку не були зриті, а були б зайняті іноземними військами, щоб забороні ввезення зброї було покладено відомий термін і каральні експедиції були припинені; крім того, імператор пропонував своїм уповноваженим поставити посланцям такі питання: яку площу буде утримано на посольства; скільки людей буде залишено для охорони посольств після вилучення військ; якою, ймовірно, буде витрата на військові операції і, нарешті, коли іноземці мають намір повернути китайцям урядові установи в Пекіні? Про покарання винних імператор не згадував [5]. Газета Morning Post повідомляла з Пекіна, що там були розклені на стінах наступні розпорядження союзної влади. 1) Міські ворота повинні були замикатися з настанням ночі; 2) заборонялося збиратися на вулицях на вулицях після настання темряви у числі більше трьох осіб; 3) гральні будинки та місця для продажу опіуму закривалися; 4) носіння зброї заборонялося; 5) негайно повинні були бути вжиті заходи для швидкого поховання небіжчиків. Кореспондент запевняв, що ворожий рух іноземцям посилювався в Китаї внаслідок поведінки союзних військ [5].

Газета «Mercury» запевняє, що здоров'я Лі-Хун-Чанга швидко погіршувалося, і з дня на день очікувалася його смерть [6]. За даними з Нью-Йорка, вашингтонський уряд вирішив був звернутися до держав з нотою, в якій планував запропонувати державам умовитися щодо видалення міжнародних військ з Пекіна до Тяньцзіна. У Пекіні мало бути залишено стільки військ, скільки потрібно для охорони посольств. Потім китайському уряду мали бути дані гарантії в тому, що як тільки міжнародний мирний договір буде підписаний, негайно буде евакуація всього Китаю, не виключаючи і Маньчжурії. Незалежно від того, чи приєднаються держави до цієї пропозиції, американські війська віддаляться з Пекіна навесні, як тільки це дозволить погода [7].

Кореспондент «Standard» повідомляв із Шанхаю: За чутками, Куей-Чун, маньчжурський віце-король Це-Чуена, відправив доповідь у Сінанфу, в якій наполягав на негайному поверненні двору до Пекіна. Тоді вдова імператриця викликала Лу-Чуан-Ліна і сказала йому: «Куей-Чун, якого я вважав патріотом, вимагає, щоб я кинулася прямо в пащу тигра».

За словами агенства Лаффана, начальники союзних військ заснували у Пекіні нові суди з китайськими суддями, які призначалися у кожному окрузі військовою владою. За загальною угодою було вирішено смертну кару застосовувати за участь у боксерському русі, за завдання ран чи вбивство, за напад на поліцію союзних військ або її представників, за опір владі, замах на вбивство, грабіж та розбійництво.

Смертні вироки мали бути підписані місцевим начальником союзних військ [8]. Таким чином, ми бачимо, наскільки цікавими, багатоманітними та стрімкими були події в Китаї в кінці ХІХ – на початку ХХ століття.

Література:

1. Одесские Новости. 1901. № 5172, понедельник, 1 января.
2. Там само. № 5173, среда, 3 января.
3. Там само. № 5174, четверг, 4 января.
4. Там само. № 5175, пятница, 5 января.
5. Там само. № 5176, суббота, 6 января.
6. Там само. № 5177, понедельник, 8 января.
7. Там само. № 5178, вторник, 9 января.
8. Там само. № 5179, среда, 10 января.

УДК 101:821.581-312.9'06 (045)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-284-8-9>

Кретов П. В.

ORCID: 0000-0003-2593-3731

кандидат філософських наук, доцент,

доцент кафедри філософії та релігієзнавства

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

м. Черкаси, Україна

Кретова О. І.

ORCID: 0000-0002-3947-4479

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри слов'янської філології,

зарубіжної літератури та методики навчання

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

м. Черкаси, Україна

ІДЕОЛОГІЧНІ ЕКСПЛІКАЦІЇ СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ НАУКОВОЇ ФАНТАСТИКИ

Ключові слова: Китай, наукова фантастика, Лю Цисінь, ідеологія, дискурс.

Стрімкий розвиток сучасної китайської цивілізації є безсумнівним, і до нього прикуто пильну увагу всього світу – як на рівні геополітичних,